

Datum

2022-02-28

Vår referens

Susanna Gustafsson

Miljöingenjör

susanna.gustafsson@malmö.se

Rapport - Luften i Malmö 2021

MN-2022-2215

Sammanfattning

Malmö stad har genom EU-direktiv och miljöbalken en skyldighet att kontrollera samt ha kunskap om stadens utomhusluft. Under 2021 uppmättes något lägre luftföroreningshalter än föregående år. Den nationella miljö kvalitetsnormen klaras med god marginal på alla mätplatser och för alla luftföroreningar. Luftföroreningshalter har i stort sett minskat stadigt under de senaste fem till sju åren och i dag närmar sig uppmätta halter de nationella miljömålen även i de mest, ur luftföroreningsperspektiv, besvärliga miljöer. Det gäller dock inte halten av koldioxid som ökar i atmosfären. Tidigare gällde det även marknära ozon, men de senaste tre åren har ozonhalterna stadigt minskat.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden godkänner rapporten.
2. Miljönämnden uppdrar åt miljöförvaltningen att använda rapporten som underlag i tillsynsarbetet samt som underlag för det fortsatta arbetet med att förbättra luftkvaliteten i Malmö.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-02-28
- Bilaga 1 - Rapport om luftkvaliteten i Malmö 2021

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-04-19

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden

Ärendet

Luftkvalitetsmätningar har genomförts vid de fasta mätstationerna i Malmö under 2021. Mätresultaten redovisas i detta ärende.

Bakgrund

För att skydda människors hälsa finns nationella miljö kvalitetsnormer (MKN) för utomhusluft som anger hur höga halter av olika luftföroreningar som maximalt tillåts. Malmö stad är genom EU-direktiv och miljöbalken ansvarig för att miljö kvalitetsnormerna följs. Kommunen är även skyldig att mäta och rapportera hur luftkvaliteten utvecklas. Hur detta ska genomföras preciseras bland annat i Luftkvalitetsförordningen (2010:477).

I Malmö mäts luftföroreningar kontinuerligt vid två fasta mätstationer; Rådhuset och Dalaplan. Tidigare har det även funnits en mätstation vid Bergsgatan men den har avvecklats under 2021 på grund av de allt lägre halterna som uppmätts de senaste åren. En mobil mätvagn används också som ett komplement till de fasta mätstationerna. Mätningar görs också av några meteorologiska parametrar. Meteorologin används för analys och till spridningsberäkningar. Spridningsberäkningar är ett komplement till de mätningar som görs.

Luftkvaliteten 2021

När det gäller de viktigaste luftföroreningarna var år 2021 ganska likt föregående år. I det större perspektivet har de flesta luftföroreningar sjunkit det senaste decenniet. Det gäller dock inte halten av koldioxid som ökar i atmosfären. Tidigare gällde det även marknära ozon men de senaste tre åren har ozonhalterna stadigt minskat.

I Malmö överskrider inte miljö kvalitetsnormerna på någon plats i kommunen. I många fall är uppmätta halter i närheten eller under miljömålet. Miljömålet var planerat att ha uppfyllts år 2020. Under 2021 har WHO gjort en uppdatering av riktvärden för några luftföroreningar. Den förra uppdateringen gjordes 2005 och i de flesta fall har en ordentlig skärpning av riktvärden gjorts sedan dess. En process är påbörjad inom EU för att se över EU-direktiv avseende luftkvalitet till följd av de nya riktvärdena från WHO.

I tabellen nedan redovisas de uppmätta högsta halterna av olika luftföroreningar i Malmö jämfört med WHO:s riktlinjer, miljömål och miljö kvalitetsnorm.

LUFTFÖRORENINGAR	ÅRS HALT	WHO:S RIKTLINJER	MILJÖMÅL	MILJÖ-KVALITETSNORM
Kvävedioxid (NO ₂)	21 µg/m ³	210 %	105 %	52 %
Partiklar (PM ₁₀)	15 µg/m ³	100 %	100 %	38 %
Partiklar (PM _{2.5})	9 µg/m ³	180 %	90 %	36 %
Ozon (O ₃) ^a	115 µg/m ³	115 %	164 %	96 %
Svaveldioxid (SO ₂)	0,7 µg/m ³	Saknas	Saknas	4 %
Kolmonoxid (CO) ^a	0,69 mg/m ³	7 %	Saknas	7 %
Bensen	0,3 µg/m ³	Saknas	30 %	6 %

a) Högsta medelvärde under 8 timmar, dagligen

Barnkonventionen

Luftkvalitet berör barns hälsa. Luftkvalitetsarbetet syftar bland annat till att förhindra höga föroreningshalter där barn och andra människor vistas och bor. Några miljöer där barn ofta vistas är på skolgårdar och på väg till och från skolan/förskolan. I detta perspektiv är mätningarna som redovisas i rapporten viktiga för att kunna förstå luftkvaliteten och dess utveckling även ur ett barns perspektiv. Arbetet har kopplingar till konventionens artikel 3 "Barnens bästa", artikel 24 "Hälsa och sjukvård", samt i artikel 27 "Levnadsstandard".

Rapporten har utarbetats av Susanna Gustafsson, miljöingenjör, enheten för miljöövervakning och analys. Samråd har skett med kollegorna Paul Hansson, Amir Arvin och Märten Spanne, samt chef på enheten för miljöövervakning och analys, Henric Nilsson.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen